

Mapování nelesních dřevin s využitím historických katastrálních map a leteckého snímání

Předmětem této studie je testování nové metodiky pro stanovení dlouhodobých trendů vývoje a strukturálních změn dřevin na „nelesních půdách“ (tj. remízků, parků, alejí). Tyto nelesní biotopy totiž sehrávají velmi významnou pozitivní roli, a zajišťují ekologickou stabilitu v krajině. Nicméně až dosud bylo jen velmi málo známo o jejich dlouhodobé dynamice.

V této studii bylo využito srovnání dvou „kontrastních“ území, lokality Honbice (244 ha) a Křída (268 ha), nacházející se na severovýchodě Čech. Pro mapování vývoje byly využity mapové podklady starého katastru (1839-1843) a černobílé letecké snímky z pěti navazujících období (1938-2006), doplněné o terénní pozorování na lokalitě (2006).

Využitelné výstupy:

Mezi hlavní cíle této studie patřilo 1) vytvoření detailní klasifikace pro nelesní dřeviny (jejich druhy a typy). 2) analyzovat dlouhodobé strukturální změny v krajině z hlediska nelesních dřevin (mezi lety 1839 - 2006), s využitím detailní klasifikace a relevantních kvantitativních charakteristik 3) otestovat tento přístup na dvou zmíněných lokalitách.

Využito bylo pět hlavních zdrojů dat: oficiální data o krajinném pokryvu území České republiky (UK Praha), historické podklady katastrálních map (z roku 1839 a mapování z roku 1843), černobílé letecké snímky z let 1938, 1950, 1966, 1975, a 2006, mapy DMÚ (v měřítku 1:25 000) a údaje z vlastního terénního mapování.

Stromová nelesní vegetace byla rozdělena do tří kategorií: nelesní vegetace uvnitř vesnic (v intravilánu), rozptýlení vegetace v otevřené krajině a rozptýlená vegetace podél cest (aleje).

Přesnost výsledků závisela do značné míry na užitém zdroji informací. Metodologie ukázala, že zvolený přístup je relevantní, i pokud jde o mapování detailních proměn na malých teritoriích.

Za sledované období se proporční zastoupení nelesních dřevin na lokalitě Honbice zvýšilo z 2.0 na 2.9 % (ačkoliv prakticky polovina dřevin v intravilánu byla mezi lety 1966-2006 vykácena). Průměrná délka alejí (vyjádřená v kilometrech na hektary) se snížila z 0,021 na 0,018.

Na lokalitě Křída došlo k významnému nárůstu nelesní stromové vegetace, 2.4 na 8.2 %. Primární příčinou tohoto nárůstu bylo zastavení zemědělských činností při zřizování zdejšího vojenského prostoru, který vyústil v zánik vesnice. Příroda, respektive dřeviny, se tu díky přirozeným procesům navrací zpět.

Větší podíl zeleně však pochopitelně nevyústil ve větší zastoupení alejí (nemá je tu kdo zřizovat a starat se o ně). Proto zde byl zaznamenán další pokles, z 0,009 na 0,005.

Grafické přílohy: [alej1.jpg](#) [1]

 [alej2.jpg](#) [2]

 [aleje3.jpg](#) [3]

 [aleje4.jpg](#) [4]

 [aleje5.jpg](#) [5]

 [aleje6.jpg](#) [6]

Zdroj: Skaloš J., Engstová B. 2010: Methodology for mapping non-forest wood elements using historic cadastral maps and aerial photographs as a basis for management. *Journal of Environmental Management* 91: 831-843.

Zadal: Radomír Dohnal

URL zdroje: <http://forumochranyprirody.cz/mapovani-nelesnich-drevin-s-vyuzitim-historicky-katastralnich-map-leteckeho-snimkovan>

Odkazy:

- [1] http://forumochranyprirody.cz/sites/default/files/alej1_0.jpg
- [2] <http://forumochranyprirody.cz/sites/default/files/alej2.jpg>
- [3] <http://forumochranyprirody.cz/sites/default/files/aleje3.jpg>
- [4] http://forumochranyprirody.cz/sites/default/files/aleje4_0.jpg
- [5] <http://forumochranyprirody.cz/sites/default/files/aleje5.jpg>
- [6] <http://forumochranyprirody.cz/sites/default/files/aleje6.jpg>